

לקוטי שיחות

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

שניאורסאהן

מליובאוויטש

וירא

מתורגם ומעובד לפי השיחות של לקוטי שיחות חלק ה

(תרגום הפשוט)

יוצא לאור על ידי

„מכון לוי יצחק”

כפר חב"ד ב'

שנת חמשת אלפים שבע מאות שישים ושבע לבריאה

לעילוי נשמת

ר' ישראל דוד ב"ר לייב ע"ה ציקמאן

נפטר ביום י"ד אלול ה'תשמ"ה

וזוגתו מרת רחל בת ר' פינחס ע"ה ציקמאן

נפטרה ביום כ"א טבת ה'תנש"א

ר' יצחק אהרן ב"ר וואלף ע"ה ספיוואק

נפטר ביום כ"ו ניסן ה'תשמ"ט

וזוגתו מרת חנה בת ר' דוד הכהן ע"ה ספיוואק

נפטרה ביום ח"י מ"ח ה'תשס"ד

ר' שמואל מאיר ב"ר ישראל דוד ע"ה ציקמאן

נפטר ביום י"א תשרי ה'תשס"ב

וזוגתו מרת דינה רייזעל בת ר' יצחק אהרן ע"ה ציקמאן

נפטרה ביום כ"ה שבט ה'תשמ"ה

ת. נ. צ. ב. ה.

נדפס ע"י נכדם ובנם

הרה"ת ר' אהרן וואלף וזוגתו מרת פולינה

ומשפחתם שיחיו ציקמאן

הכתובת להשיג השיחות באינטרנט:

<http://www.torah4blind.org>

א. מי ראוי להתגלות הקב"ה?

בשבת פרשת וירא - כ' מרחשוון¹ תרצ"ג - סיפר כ"ק מורי וחמי אדמו"ר סיפור² אשר אירע עם אביו הרבי (הרש"ב) נ"ע, בהיותו ילד בן ארבע או בן חמש שנים.

(הכרחי שבסיפור זה הוא לא היה יותר מבן חמש שנים, שהרי הרבי (הרש"ב) נ"ע נולד בכ' מרחשוון שנת כתר"א³, ובזמן הסתלקות

(1) יום הולדת * כ"ק אדמו"ר (מחורש"ב) נ"ע**.
תולדותיו בפרטיות - ראה, "תנוך לנער".
(2) נדפס (בקצרה) בהיום יום' ע' קג. לקו"ש ח"א פ' וירא.
(3) לטון הצ"צ (היום יום' כ' מ"ח).

* ביום הולדת של אדם מזלו שולט ועוד לו (ראה ירושלמי ר"ה פ"ג ה"ח ובקה"ע סס). ומשי"כ בקדושין (לח. א) דצדיקים מתים ביום שנוולד היינו לפי שאצלם המיתה היא התרוממות מזלו ומעלתו שפושט לבוש שק הגופני ולובש חלוקה דרבנן הרוחני ליכנס לעולמות העליונים ומעלה עליונה ליתנות מזיו השכינה" (רס"י לילה - להרה"צ והרה"ג וכו' הר"ר צדוק הכהן מלובלין - קונטרס דברי חלומות טעף כ, ליל מוצש"ק וישלח שנת וברכות).

- ע"ד שמחה ועילוי ביום הולדת צדיק, ראה (תנחומא ס"פ פקודי (של יצחק), מגילה יג, ב (משה) שמו"ד פט"ו, ט (של בן מלך). ר"ה יא, א (חדש שנוולד בו האבות). וראה גם לקו"ש ח"ב (המתורגם) ע' 281 ואילך. שה"ש תשמ"ח ח"ב ע' 398 ואילך.

יש להטעים גם בנוגע לכא"ר מישראל כי כיון שביום הבר מצוה צ"ל שמחה כביום החופה (והר חדש בראשית טו, ד) ועפ"י כאר"ל בכל שנה חוזרת וניערת אותה ההמשכה (ראה לקו"ש ח"ב ע' 49 הערה 8) - צ"ל בהתעוררות וכו' בכל שנה ביום ההולדת. וידועה הוראת כ"ק מ"ח אדמו"ר אשר ביום ההולדת על האדם להתבודד ולהעלות זכרונותיו ולהתבונן בהם. והצדיקים תיקון ותשובה ישוב ויתקנם (היום יום' יא' ניט).

ענה (שנקרא, עולם) (תדב"ר פ"ו. וראה בחיי וציוני למשפטים (כא, ו). וראה שיחת ח"י אלול ה'תש"א. מכתב כ"ק מ"ח אדמו"ר הנדפס בתחילת קונטרס החלצו תנ"ש (סה"מ תרנ"ש ע' רכה ואג"ש שלו ח"י ע' ג) להסתלקות כ"ק אדמו"ר נ"ע

- וידוע שיום ההולדת שייך וקשור ליום ההסתלקות (עיי' רשימות הצ"צ עה"פ (קהלת ז, א) טוב שם משמן טוב) יום המות מיום הולדתו. לקו"ש שם ס"ע 284 ואילך). ובפרט בצדיקים (ראה ר"ה יא, א: הקב"ה יושב וממלא שנותיהם של צדיקים מיום ליום).

אדמו"ר ה"צמח צדק" - י"ג ניסן תרכ"ו - הוא עדיין לא היה בן שש שנים. ומובן, שהוא לא היה בעת סיפור זה פחות מבן ארבע שנים, שהרי הכניסוהו ל"חדר" בהיותו בן שלש וחצי שנים⁴, והסיפור קשור ללימודו ב"חדר".

בשבת קודש פרשת וירא (ביום הולדתו, או בשבת שלפני⁵ כ"ב), הכניסוהו אמו, הרבנית רבקה, אל סבו, כ"ק אדמו"ר הצמח צדק, כדי לקבל את ברכתו לרגל יום הולדתו. בהיכנסו אל הצמח צדק פרץ הילד בבכי. כששאלו אדמו"ר הצמח צדק מדוע הוא בוכה, השיב הילד, שהוא למד ב"חדר", שהקדוש-ברוך הוא נגלה לאברהם אבינו,

(מכך רואים שהוא כבר למד אז ב"חדר" חומש, ולא רק קריאה וסיוד)

והוא בוכה על כך שהקדוש-ברוך הוא נגלה לאברהם אבינו, ואינו נגלה אליו.

השיב לו אדמו"ר הצמח צדק: כאשר יהודי, בגיל תשעים ותשע שנים, מחליט שעליו למול את עצמו, הרי הוא ראוי להתגלות

(4) ב"תנוך לנער" ס"ע 8: "בן שלש שנים הכניסוהו לחדר". ואולי החילוק הוא בין "הכנסה לחדר" - ללימוד בחדר באופן קבוע.

(5) להעיר אשר שבת מינ' מתברכין כולה יומין (וח"ב סג, ב. פה, א). ולהעיר גם ממנהג אנ"ש* בזמן האחרון, שבשבת שלפני יום ההולדת (או ביום ההולדת עצמו - כשחל בשבת) עולים לתורה.

(6) בשנת תרכ"ה - בהיותו בן ד' שנים - חלה הקביעות דכ' מ"ח בש"פ וירא; בשנת תרכ"ו - בהיותו בן ה' שנים - ביום ה' פרשת חיי.

בשנת תר"א - שנת ההולדת - חל הקביעות דכ' מ"ח ביום ב' פרשת חיי. וראה לקו"ש ח"ה ע' 346 ואילך, שבפרשה שני' דפ' ח"ש נרמזו כ"כ ענינים של כ"ק אדמו"ר נ"ע.

* עוד מנהיג אנ"ש בקשר עם יום ההולדת: תניית צדקה קודם תפלת שחרית וקודם תפלת מנחה (וכשיום ההולדת חל בשבת או ביום - נותנים צדקה ביום שלפניו); לימוד שיעור נוסף בנגלה ובחסידות; התבודדות ותיקון העבר כ"ל בשולי הגליון (הא) להערה 1. וראה שה"ש תשמ"ח ד"א ע' 332 ואילך שם ח"ב ע' 4067.

להביא את 770 הביתה!

כל מי שהיה ב-770 אי פעם, זוכר בודאי את שלל הקובצים והעלונים המחולקים בכל ליל שבת קודש

כעת ניתן להשיג את חלקם ברשת האינטרנט, אצלך בבית!

קבצים גרפיים וקבצי טקסט:

דבר מלכות: שיחות כ"ק אד"ש מה"מ מהשנים תנש"א-תשנ"ב.

יחי המלך: קונטרס שבועי, הכולל שיחות-קודש בעניני גאולה ומשיח.

המעשה הוא העיקר: לקט הוראות למעשה בפועל משיחות כ"ק אד"ש מה"מ (החל משנת תשמ"ח). שיחת הגאולה: גיליון שבועי של ימות המשיח, בהוצאת "האגודה למען הגאולה האמיתית והשלמה".

מעין חי: גיליון שבועי לילדים, בהוצאת "מכון לוי יצחק" בכפר חב"ד ב'.

האמונה הטהורה: גיליון שבועי בעניני אחרית הימים.

קבצים גרפיים בלבד:

לקוטי שיחות: שיחה מוגהת של כ"ק אד"ש מה"מ היו"ל לקראת כל שבת ב-770,

על-ידי "ועד להפצת שיחות".

חדש לקוטי שיחות (מתורגם): שיחה מוגהת של כ"ק אד"ש מה"מ הנדפס בספרי

לקוטי שיחות, בהוצאת "מכון לוי יצחק" בכפר חב"ד ב'.

להקהיל קהילות: גיליון שבועי מתורתו של משיח בעניני הקהלות קהילות בשבת,

בהוצאת צ"ח העולמית, ניו-יורק.

קבצי טקסט בלבד:

פנימיות: ירחון לבני הישיבות, בהוצאת מרכז את"ה בארץ הקודש.

ליקוט ניגונים: שתי חוברות על הניגונים שניגן וביאר כ"ק אד"ש מה"מ, בהוצאת קה"ת (תשנ"ב).

דרך הישרה: (אידיש) קונטרס מיוחד לילדים, הכולל שיחות-קודש בעניני גאולה ומשיח.

לעבן מיט דער צייט: (אידיש) קטעים לפרשת השבוע מתוך הספר, בהוצאת ישיבת

"אהלי תורה", ניו-יורק.

דבר תורה: (אידיש) דף שבועי לילדים, היו"ל על-ידי מוסד חינוך "אהלי תורה", ניו-יורק.

כמו-כן ניתן להוריד באתר את "קונטרס בית רבינו שבבבל"

ושיחת ש"פ שופטים ה'תנש"א

מדור מיוחד לספרים וחוברות באנגלית בעניני גאולה ומשיח!

האתר מנוהל ע"י הרה"ת ר' יוסף-יצחק הלוי שגלוב

וכתובתו: <http://www.moshiach.net/blind>

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

תשעים ותשע שנים, הוא פחות, אפילו בדרגה אחת, מ„בן מאה“, עליו להיזהר מהעולם העולם.

ג. בגיל תשעים ותשע – המעלה העיקרית

ענין נוסף בכך:

אדם הראשון נצטווה על שש מצוות. אצל נח נוספה מצוה שביעית. לאברהם אבינו ניתנה מצוות מילה¹³. וכיון שמצוות מילה התחדשה על ידי אברהם אבינו, מובן שמצוה זו מבטאת את מהותו העיקרית של אברהם.

מכך מובן, שהחלטתו של אברהם בגיל תשעים ותשע שנים שעליו למול את עצמו, מצביעה על כך שלאחר כל עבודתו עדיין חסר הענין העיקרי (ולא זו בלבד שהוא צריך להוסיף „משהו“ על העבודה אשר עבד במשך תשעים ותשע שנים ברציפות).

ויותר מכך: מעתה יהיו כל מעשיו, כל סוג עבודה שהיא, באופן אחר לחלוטין,

כדברי חז"ל¹⁴: „והיה תמים וכו' – בדבר הזה (על ידי המילה) תהיה תמים, שכל זמן שהערלה כך אתה בעל מום לפני“ – שמעלת התמים על פני בעל מום בכללותו¹⁵, ולא רק באיבר שבו ישנו המום.

ד. מצות מילה דומה למצוות שלאחר מתן תורה

יש בכך ענין עמוק יותר:

כבר הוסבר פעמים רבות¹⁶, שאמנם,

(13) רמב"ם הלכות מלכים פ"ט. וראה לעיל ע' 69 ואילך.

(14) דף יז, א. א. פירש"י שם. וראה נדרים (לב, א).
(15) וי"ל שוהו ג"כ שביחד עם המילה ה' שינוי שמו – דבשינוי השם נעשה מציאות אחרת שלכן מבטל הגזירה (ר"ה טו, ב). ועפ"י יומתק מרו"ל (תנחומא לך שם) דוקן שבקש להתגייר לא יחא אומר זקן אני והאיך אני מתגייר, ילמוד מאברהם שמל בן צ"ט שנה – דהלימוד הוא לא רק בנוגע לצער המילה, כ"א גם – לשינוי (ההרגל) טבע שלו ולהעשות מציאות חדשה – דגר שנתגייר כקטן שנולד דמי.
(16) ראה לקו"ש ח"א [המתורגם] שם ע' 35. ח"א [המתורגם] ע' 11 ואילך.

הקדוש-ברוך-הוא אליו. בנוסח אחר⁷: כשהודי צדיק בגיל תשעים ותשע שנים מחליט שעליו למול את עצמו, הוא ראוי להתגלות הקדוש-ברוך-הוא אליו.

כ"ק מורי וחמי אדמו"ר הסביר בשעתו את הסיבה לשתי הנוסחאות: הרבי (הרש"ב) נ"ע בעצמו לא זכר זאת, שהרי, כאמור, הוא היה אז ילד קטן, והמספרים סיפרו זאת בשתי נוסחאות.

ב. בן תשעים ותשע צריך להסיר העלם

ההוראה הכללית הנלמדת מדברי הצמח צדק, לפי שתי הנוסחאות, היא⁸, שאפילו יהודי בן תשעים ותשע שנים,

ולא זו בלבד שהוא בגיל זה לפי ה„לוח“, אלא שנובד עבודתו תשעים ותשע שנים, כנאמר⁹ על אברהם אבינו, שהוא היה „בא בימים“, שהיו אצלו „יומין שלמין“ –

אף הוא צריך למול את עצמו¹⁰. כלומר, אף הוא צריך להיזהר מפני הכיסוי וההעלם העלול להיגרם מן העולם (עולם – מלשון העלם¹¹) ולהסירו.

כי דוקא לגבי „בן מאה“ נאמר¹² „כאילו מת ועבר ובטל מן העולם“, שהעולם אינו גורם אצלו להעלם. אך כאשר הוא עדיין בן

(7) וכ"ה ב'היום יום' ע' קג.

(8) ראה גם לקו"ש שם. ושם – גם ההוראה מהשאלה והבכ"ל של אדמו"ר. עיי"ש.

(9) בראשית כד, א. א. זח"א רכד, א. תו"א טז, א. עט, ב. ולכאורה קשה ממרו"ל דבן שלש הכיר את בוראו כו' (עק"ב אשר שמע (נדרים לב, סע"א) וי"ל דאין „הכרת בוראו“ ושמיצה בקולו מעבודת הימים שלפני זה ושלמותם. וראה נ"כ הרמב"ם הלכות ע"ז ספ"א. אבל עצ"ע מהא דשנות האבות נחשבות רק ת"ק כיון דבן שלש הכיר כו' (ירושלמי ריש מס' ברכות, אבל ראה במדב"ר פ"ח, כא. ד"ה ויהי אומן, תרכ"ו). – וראה לקו"ש ח"ה ע' 68-9.

(10) להעיר ממש"צ ומלתם את ערלת לבבכם (עקב י, טז) ובסמ"צ להרמב"ם (סוף שורש ד'): ר"ל שיקבל וישמע כל מה שקדם זכרו מן המצוה.

(11) לקו"ת שלה לו, ד. ד"ה על ג"ד ש"ת בתחלתו. ובכ"מ.

(12) אבות פ"ה מכ"ב. וראה בארוכה לקו"ש ח"א [המתורגם] ע' 23. לקו"ש ח"ה ע' 307.

לעילוי נשמת

ותיק וחסידי אי"א עוסק בצ"צ באמונה

מסור ונתון לעשות צדקה וחסד

בעל מעשים ומרץ ורב פעלים

הרה"ח התמים ר' שניאור זלמן ע"ה

בן הרה"ח התמים ר' יצחק אלחנן הלוי ה"ד

שגלוב

מקושר מאוד לכ"ק אדמו"ר מה"מ מליובאוויטש

ממיסדי ומנהלי הארגון "פרי"

לקרב את היהודים עולי רוסיה לאביהם שבשמים

ולהכניסם בבריתו של אאע"ה

המדריך והמשפיע שלהם ורבים השיב מעון

הפיץ תורה ע"י שיעוריו הרבים

ממנהלי ופעילי מבצע תפילין וכו'

השקיע כוחות רבים לטובת שכונת המלך

ולחיוזק כבוד רבני ליובאוויטש

זכה להעמיד דורות חסידים ואנשי מעשה

נפטר בשם טוב

כ"א תמוז ה'תשס"ז

ת' נ' צ' ב' ה'

המצוות שאנו מקיימים לאחר מתן תורה נעלות הרבה יותר מהמצוות שקיימו האבות, כנאמר במדרש¹⁷: „כל המצוות שעשו לפניך האבות ריחות היו, אבל אנו – שמן תורק שמך“,

את המצוות שקיימו האבות הם עשו בכוח עצמם (כולל את הנאמר, שאברהם התפלל שחריט ויצחק הפריש מעשר וכו'¹⁸), ולכן (א) „נמשכת“ על ידן רק הארה של אלקות, ולא עצם האלקות. ולפיכך (ב) מצוות אלו לא קבעו את קדושת המצוה בפנימיות ובגלוי¹⁹ בדברים הגשמיים שבהם קיימה המצוה, באופן שהקדושה תישמר בהם בגלוי גם לאחר קיום המצוה.

לעומת זאת, המצוות שלאחר מתן תורה (א) יש בהן כוח עצמותו, יתברך, כי הציווי עליהן נובע מ„אנכי²⁰ הו' אלקיך“, ולפיכך (ב) הן קובעות את קדושת המצוה בדברים הגשמיים שבהם מקיימים את המצוות, כך שהקדושה נשאר בהם בפנימיות ובגלוי גם לאחר קיום המצוה.

– בכל זאת, „מעשה אבות סימן לבנים“²¹, שהכוה שיש לנו בקיום המצוות לאחר מתן תורה נובע מהמצוות שקיימו האבות לפני מתן תורה. וכדי שהמצוות שקיימו האבות יהיו קשורות למצוות שלאחר מתן תורה, היתה צריכה להיות לפחות מצוה אחת של האבות שהיא דומה²² למצוות שלאחר מתן תורה, וזוהי מצות מילה,

17) שהש"ר פ"א, ג.

18) ראה רמב"ם שם.

19) הדיוק בזה – ראה לקו"ש ח"ח ע' 59 הערה 54.

20) דלא אתפס בשם ולא אתרמיו בשום אות וקוצא כלל כו' (לקו"ת פנחס פ, ב).

21) ראה בהמצויין לעיל ע' 71 הערה 25.

22) אבל לא בשוה ממש (ראה להלן הערות 23-24). כי ענין „העליונים ירדו לתחתונים“ – המשכת העצמות – והתחתונים יעלו לעליונים – זיכור גשמיית העולם ע"י המצות – נתחדש רק בשעת מ"ת (שמו"ר פי"ב, ג). תנחומא וארא טו.

וזהו מה שאמרו (שיר השירים רבה שם) „כל המצות שעשו לפניך האבות (דמשמע שכולל גם מצות מילה) ריחות היו“, אשר גדרי הריח הם (ראה לקו"ש ח"ח ע' 59 ואילך ובהמצויין שם): (א) רק התפשטות, (ב) אין לו קיום.

אשר (א) עליה נצטווה אברהם על ידי הקדוש-ברוך-הוא²³, ולפיכך (ב) קדושת המצוה, אף לפני מתן תורה, נשארה בדבר הגשמי גם לאחר קיום המצוה²⁴,

והיא קישרה בין כל שאר המצוות שקיימו האבות לבין המצוות שלאחר מתן תורה, כך ש„מעשה אבות“ יהיה „סימן לבנים“²⁵.

ולכן גם קיום מצות מילה „אין אנו מלין מפני שאברהם אבינו ע"ה מל עצמו ואנשי ביתו אלא מפני שהקב"ה צוה אותנו ע"י משה רבינו שנמול“ (פיה"מ להרמב"ם חולין פ"ו).

23) אלא שמכל מקום, הציווי אינו מבח"ו „אנכי הו' אלקיך“ כהמצות שלאחרי מ"ת. ולהעיר מלקוטי תורה להאריז"ל ר"פ לך ומשנ"ת בזה באה"ת פ' ח"ש עה"פ וה' בך את אברהם. בית האוצר – להר"ר ענגיל – בתחלתו ד"ל להתחלת נתינת התורה ה' מאברהם כו'. ואכ"מ. 24) כדמוכח ממה שאמר אברהם לאליעזר שים נא ידך תחת ירכי – שבועה בנקיטת חפץ (שבועות לח, ב. וראה לקו"ש ח"א [המתורגם] שם ע' 35. ח"ג [המתורגם] ע' 13). אלא שמ"מ, לא הייתה הקדושה כמו שהיא לאחר מ"ת, כיון שעדיין לא נאמר אנכי ה' גו', ושמי הו' (ג"כ) לא נודעתי להם. ובכללות – עדיין לא בטלה הגוירה דעליונים לא ירדו למטה. ולהעיר א) מ"אין למדין מקודם מ"ת (לכמה מפרשים גם לא מהמצות שנצטוו או) – ירוש' מ"ק פ"ג ה"ה (וראה בית האוצר בתחלתו. אנציקלופדיא תלמודית מע' זו). ב) גם לאחר מ"ת – התפץ שנוקט אין צ"ל ס"ת דוקא שקדושתו חמורה כ"א אפ"ל גם תפלין כו' (שבועות שם), ועפ"ו יובן יותר מה שהמצות דאבות – אף שנקראו ריחות – ג"כ נחשבת נקיטת חפץ.

25) עפ"י מ"ש בפנים יומתק לשון הרמב"ם שם שמסיים „שנמול כמו שמל אברהם אבינו ע"ה“ – (דלכאורה, מה מקום להוכיח שנמול כ"א והרי אנו מלין רק מפני הציווי למשה רבינו, אלא) – כי מעשה אבות (מילת א"א) היא הנתינת כח על המצות (מילה) דלאחרי מ"ת, ובמיוחד מצות מילה דאברהם, שהיא המקשרת את כללות „מעשה אבות“ שיהיו „סימן ונתינת כח לבנים“, כבפנים. וראה (עוד ביאור) לקו"ש חלק יו"ד ע' 47 הערה 29. חלק ל', ע' 55 ואילך.

ומה שגם גבי איסור אבמה"ח כותב הרמב"ם שם „שצוה בסיני שיתקיים איסור אבמה"ח“.

– אף שרק „מעשה אבות סימן לבנים“ [ודוחק לומר שכוונת הרמב"ם ב„שיתקיים“ קאי על איסור אבמה"ח שקיימו האבות. ובפרט שצ"ע אם קיום איסור זה של האבות הוא סימן ונתינת כח לבנים – מכיון שקיימו אותו לא בתור אבות כ"א בתור ב"נ] –

הוא מפני שאינו איסור חדש, כי כבר נצטווה על זה נח מהקב"ה. ובאיסור גדה"ג כתב הרמב"ם שם „אלא מצות מרעה"ה ולא כתב „שיתקיים“ – כי גדה"ג קיים יעקב מנעצמו ולא שנצטווה על זה מהקב"ה (רמב"ם הל' מלכים רפ"ט ובכ"ס שם).

ובמילא, טוען להקב"ה שאינו יכול לקיים המצוה ד„ואכלת ושבעת וברכת“²⁶ לאמיתתה עד שהקב"ה יושיבנו על שולחנו להסעודה דלעתיד לבוא.

(משיחות ש"פ וירא, ח"י מרחשון תשנ"ב)

12) עקב ח, יו"ד.

וחותמו „ויהי נועם ה' אלקינו עלינו גוי ומעשה ידינו כוננהו“, דקאי על בית המקדש דלעתיד⁸, „מקדש אדני כוננו ידיך“⁹.

* * *

ועוד והוא העיקר:

נוסף על המבואר לעיל שקיימת מציאותו של משיח בניצוץ משיח (בחי' היחידה) שבכאן־א מישאל, קיימת גם מציאותו של משיח כפשוטו (יחידה הכללית) – כידוע ש„בכל דור ודור נולד א' מזרע יהודה שהוא ראוי להיות משיח לישראל“¹⁰, „א' הראוי מצדקתו להיות גואל, ולכשיגיע הזמן יגלה אליו השי"ת וישלחו כו“¹¹, ואילו לא היו מתערבים ענינים בלתי רצויים המונעים ומעכבים כו', הי' מתגלה ובא בפועל ממש.

וע"פ הודעת כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, משיח"י שבדורנו, שכבר נסתיימו ונשלמו כל עניני העבודה ועומדים מוכנים לקבלת פני משיח צדקנו, הרי, בימינו אלו נתבטלו כל המניעות והעיכובים כו', וכיון שכן, ישנה (לא רק המציאות דמשיח, אלא) גם ההתגלות דמשיח, ועכשיו צריכים רק לקבל פני משיח צדקנו בפועל ממש!

... וכיון שכן, מובן, שכל הענינים וכל הפעולות חדורים בעניני משיח וגאולה, כולל גם באכילתו ושתיתו, שמשותק לסעודה דליתן ושור הבר ויין המשומר, עד כדי כך שגם לאחר הסעודה נשאר רעב לסעודה דליתן ושור הבר ויין המשומר,

(7) מדרש תהלים עה"פ.

(8) בשלח טו, יז.

(9) פי' הברטנורא למגילת רות.

(10) ראה שרית חת"ס חר"מ (חי' בסופו (סצ"ח). וראה שד"ח פאת השדה מע' האל"ף

כלל ע'. ועוד.

(11) יחידה הכללית, שמאירה ומתגלה בנשמתו של נשיא הדור, שכולל את כל

נשיי שבדור (ראה ד"ה פדה בשלום בשערי תשובה לאדהאמ"צ פי"ב).

ה. כל העבודה הקודמת דורשת השלמה

לפי זה מובן שהחלטתו של אברהם אבינו, לאחר עבודתו במשך תשעים ותשע שנים, שעליו למול את עצמו, משמעותה, שלא זו בלבד שחסר לו ענין מסויים, ואף ענין עיקרי, ומעתה יהיו כל המעשים שהוא יעשה, בשלימות, אלא חסר אצלו דבר בכל עבודתו הקודמת. עליו למול את עצמו, כדי להביא את כל עבודותיו הקודמות לידי שלימות.

זוהי התוראה הנלמדת לכל אחד ואחד, שעל אף כל מעלתו, כל עוד לא הגיע לעבודה של „בן מאה“, הרי לא זו בלבד שלא סיים את עבודתו, ולא זו בלבד שמוטלת עליו עוד עבודה עיקרית ביותר, אלא עליו להביא לידי שלימות את כל עבודתו הקודמת.

1. מצד הבורא ומצד הנבראים

כאמור לעיל, יש בדברי הצמח צדק שתי נוסחאות. כיון ששתי הנוסחאות סופרו על הרבי, נשיא בישראל, הכרחי לומר, שבכל נוסח, על אף שהוא מפי המספרים, יש חידוש והוראה מיוחדת בעבודת האדם.

אין מובן, מהו החידוש בנוסח הראשון („יהודי“ בלבד) לעומת הנוסח השני („יהודי צדיק“): כיון שבנוסח השני אומרים, שאפילו יהודי צדיק זקוק להחלטה שעליו למול את עצמו, מובן מאליו, שיהודי שאינו צדיק זקוק להחלטה זו, שהרי יש בכלל מאתים מנה.

ומהו החידוש בנוסח הראשון?²⁶

ובכלל, איך אפשר לומר כפי הנוסח הראשון, והרי אברהם היה צדיק אף לפני המילה²⁷, ורק התואר „תמים“ נוסף על ידי המילה?

ההסבר לכך הוא:

(26) בנוגע להשכר (שראוי ל„וירא אליו ה'“) – הרבותא יותר בכך צט' שנה סתם, שגם החלטתו מביאה שכר זה. אלא שיש לבאר רבותא גם בנוגע לעבודתו.
(27) ראה נתחומא (בובער) לך כו: חידו של עולם והי' צדיק.

החידוש של מצות מילה לעומת המצוות שקיים אברהם לפני כן הוא, שעל מצוה זו הוא נצטווה על ידי הקב"ה, ולכן הוא לא קיימה בכוח עצמו, אלא מצד כח המצווה, כח הבורא, כח המאציל, בדומה למצוות שלאחר מתן תורה, כדלעיל בסעיף ד'.

ולפיכך צריכה ההחלטה לקיים מצוה זו לנבוע מדרגה כוז בנפש, שבה אין הבדלי דרגות בין צדיק לבין מי שאינו צדיק, וכך אכן היה אצל אברהם. משום כך אין מוזכרת המלה „צדיק“ בנוסח הראשון,

כי בנוסף לכך שלגבי הענין של גילוי כח המאציל שצריך להתחדש על ידי המילה, אין כלל חידוש בכך שגם צדיק צריך למול את עצמו²⁸, שהרי לגבי המאציל, שווה אצילות (ואפילו דרגת „אדם קדמון“²⁹) לדרגת עשיה³⁰, הרי –

כדי להגיע לגילוי דרגת המאציל, הבאה על ידי גילוי בחינת הנפש שמעל להבדלי דרגות, צריך האדם להתבטל מדרגותיו. כפי שנלמד בקל"חומר מן הנאמר³¹ על ר' זירא,

(28) ומה שגם בנוסח זה אומר: „א איד צו ניין און ניינציג יאר“, שהכוונה בזה שנעבד עבודתו 99 שנה כנ"ל – אינו בשביל החידוש אשר גם הוא צריך להחליט שעליו להמול (כי מצד המאציל אין כל חידוש בזה), כי אם – לפי שבלא זה, אין בכלל חידוש ועבודה בהחלטתו זו וגם כשיחליט שצריך להמול, אינו ראוי לוירא כו'.

(29) דרמ"צ קל, א. קלו, ב. אה"ת בלק ריש ע' תתקסג. ועוד.

(30) לקו"ת תוריע (כא, רע"א) עה"פ כולם בחכ' עשית. וכן בדרמ"צ (נב, א. ושם נז, א: שזוהו גם הפי' דהמגביהי גו' המשפילי גו') ועוד. ובפנים שמדובר במצות מילה, גילוי א"ק, לכן השייך כאן – הוא שחכ' ועשי' שוין (ראה דרמ"צ שם (נב, א), שמוחלק „קמ' ית' ואפילו לגבי אורו כו").

וראה תניא פ"ב בהגה"ה, שהיה"א פ"ט (הובאו בדרמ"צ שם – מו, רע"א) עוד פי' בכלום בחכ' עשית, אשר רק „נחשבת כעשי' גופנית“. ובשעהויה"א שם מפורש יותר: „נחשבת כאילו היא בחי' וחדגת עשי'“ שמצד זה (א) אפשר דקמ' עשי' – למטה מזה, למטה מעשי' גופנית (ב) ג"ו נחשבת כו' הרי הוא רק (1) נחשבת, (2) כעשי'; כאילו – כ"ף הדמיון

– שזוהו שייך גם בעו"ע – משא"כ האופן ששוין (ובפרט עפמ"ש"כ בדרמ"צ שם נב, א: שוים חומו).

(31) ב"מ פה, סע"א. ונת' כו"ה זה היום תרס"ו ואילך. יחינו מיומים תרצ"א (סה"מ קונט' ח"א) בסופו.

הוספה

בשורת הגאולה

מז.

פעולתו של אדנ"ע ביסוד ישיבת תומכי תמימים – כמבואר בשיחתו הידועה בענין „כל היוצא למלחמת בית דוד“, שתלמידי תומכי תמימים הם „חיילי בית דוד“ שיוצאים למלחמת בית דוד נגד אלו „אשר חרפו עקבות משיחך“, ובלשון הרמב"ם בהלכות מלכים ומלחמות ומלך המשיח: „ילחם מלחמות ה' עד ש„נצח“, כמרומז גם בהמשך הכתובים ד„אשר חרפו עקבות משיחך“ – „ברוך ה' לעולם אמן ואמן“, ש„אמן“ (ועאכו"כ ב"פ אמן) מורה על הנצחון במלחמה, שעי"ז נעשה ביאת וגילוי דוד מלכא משיחא בפועל ממש. ובהדגשה יתירה בדורנו זה – דור השלישי לאדנ"ע ולתלמידי חיילי בית דוד, שבו מסתיימת ונשלמת עבודתם של חיילי בית דוד להביא את הגאולה בפועל ממש ע"י דוד מלכא משיחא, וכדברי כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו בחיים חיותו בעלמא דין שכבר נסתיימה ונשלמה כל העבודה, ועומדים מוכנים לקבלת דוד מלכא משיחא, ועאכו"כ לאחרי המשך העבודה באופן ש„נתן ה' לכם לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמוע“.

ובדורנו זה נמצאים כבר בשנת הצדי"ק – לאחרי סיום שנת הפ"ט, הקשורה עם מזמור הפ"ט, שסיומו וחותמו „אשר חרפו עקבות משיחך“, „ברוך ה' לעולם אמן ואמן“, גמר הנצחון דמלחמת בית דוד, ומתחילה התקופה השייכת למזמור צדי"ק, שסיומו

- 1) שיחת שמחת תרס"א – לקר"ד ח"ד תשפז, ב ואילך. ס' השיחות תש"כ ס"ע 141 ואילך.
- 2) תהלים פט, נב.
- 3) ספ"א.
- 4) שם, נג.
- 5) ראה נזיר בסופה. ושי"נ.
- 6) תבוא כט, ג.

בגמרא³⁴ „אפילו פושעי ישראל מלאים מצוות“ – מלשון צוותא וחיבור. ולכן אומר כל יהודי את נוסח ברכת המצות [והוא אומר זאת בשם ובמלכות, כי בנוסח זה אין שום ספק וספק ספיקא³⁵] – לא רק „מלך העולם“, אלא אף „אלקינו“ (אלוקה שלנו) ו„אשר קדשנו במצוותיו וציוונו“ (מלשון צוותא וחיבור).

וכיון שכל יהודי „מלא“ במצוות, ועל ידי כך הוא מאוחד עם הקדוש-ברוך-הוא לעולם ועד, הוא עלול לחשוב שהוא כבר מושלם – על כך נלמדת ההוראה, שיש תמיד לדעת, שיהודי צריך עדיין למול את עצמו.

וכאשר מגיעים להחלטה זו, ראויים, כסיום דברי הצמח צדק, לכך שהקדוש-ברוך-הוא יתגלה, עד לאופן שבו הוא התגלה לאברהם אבינו, בבחינת נבואה³⁶, הנעלית מהחכמה – ראיית המהות³⁷.

(משיחת ש"פ וירא תשכ"ה)

34) עירובין יט, א. סוף תגינה. ובברכות נו, א: ריקנין ש"ך.

35) ראה אנה"ת פי"א.
36) ראה פדר"א פכ"ח: הנביאים כו' ולאברהם כו' שנאמר וירא אליו כו'. והאריך במו"נ ח"ב פמ"ב, רמב"ן כאן. ועוד.
37) ראה אנה"ק סי"ט.

שהיה עליו לשכוח את התלמוד הבבלי כדי שיוכל ללמוד את התלמוד הירושלמי, אף על-פי שבהיות שניהם בהשגה שכלית, מוכרח להיות ביניהם יחס וקשר.

וזהו ההסבר לשתי הנוסחאות: בנוסח הראשון מדובר על הענין כפי שהוא לאמיתו – מצד המאציל, אשר לעומתו האצילות והעשיה שבעולם ושבאדם שווים. ובנוסח השני מדובר על הענין כפי שהוא מצד הנבראים, ובתחושת הנבראים יש חידוש בכך שאפילו צדיק צריך למול את עצמו.

ז. תמיד צריך לזכור את חובת המילה

ההוראה שאנו, לאחר מתן תורה, לומדים ממאמר הצמח צדק, לפי שתי הנוסחאות, היא:

על ידי כל מצוה, מלשון צוותא וחיבור³², מתאחדים למעלה עם הקדוש-ברוך-הוא לתמיד, כדברי אדמו"ר הזקן³³ „ויחוד זה למעלה הוא נצחי לעולם ועד“.

יחוד זה קיים אצל כל יהודי, כנאמר

32) לקו"ת בחוקותי מה, ג. ובכ"מ.
33) תניא פכ"ה.

לזכות

כ"ק אדונונו מזרנו ורבינו מלך המשיח

ויה"ר שעי" קיום הוראת

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח (בשיחת ב' ניסן ה'תשמ"ה)

להכריז יחי, יקויים הבטחתנו הק',

שההכרזה תפעל 'ביאת דוד מלכא משיחא'

יחי אדונונו מזרנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד